

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99 uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Sağlık Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.21/09/2023

K. Pala

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Doğuştaki beklenen yaşam süresi, ülkelerin sosyo-ekonomik koşullarının ve sağlık sistemlerinin değerlendirilebilmesi açısından çok önemli bir göstergedir. Kişinin doğduktan sonra, eğer yaşadığı toplumdaki güncel ölüm eğilimi benzer bir biçimde sürerse, ortalama olarak kaç yıl yaşamasının beklendiğini gösteren önemli bir sağlık durumu göstergesidir.

Doğuştaki beklenen yaşam süresi ile gelir dağılımı arasında bir ilişki olduğu bilinmektedir; gelir dağılımındaki adaletsizlik, doğuştaki beklenen yaşam süresini olumsuz etkiler, özellikle düşük gelirli kesimlerin yaşam süreleri azalır.

TÜİK tarafından 18 Eylül 2023 günü açıklanan 2020-2022 dönemi Hayat Tablolarına göre, Türkiye'de 2019-2021 döneminde 77,7 yıl olan doğuştaki beklenen yaşam süresi, maalesef azalarak 77,5 yıla gerilemiştir. 2019-2021 döneminde 75 yıl olan erkeklerde doğuştaki beklenen yaşam süresi 2020-2022 döneminde 74,8 yıla, kadınlarda ise 80,5 yıl iken 80,3 yıla gerilemiştir.

Bu bağlamda;

1. Doğuştaki beklenen yaşam süresinin, 2020-2022 döneminde bir önceki döneme göre azalmasının nedenleri nelerdir? Bu azalmada hangi hastalıklar etkili olmuştur?
2. Bu azalmanın yaşa ve cinsiyete göre nedenleri nelerdir?
3. Doğuştaki beklenen yaşam süresinin 2020-2022 döneminde illere ve coğrafi bölgelere göre dağılımı nedir? Bir önceki döneme göre yaşam süresinde en yüksek azalma gözlenen iller hangileridir?
4. Doğuştaki beklenen yaşam süresinin 2020-2022 döneminde sosyal sınıflara göre; en yüksek eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine sahip yüzde 20'lik grupta ve en düşük eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine sahip yüzde 20'lik grupta dağılımı nedir? Bu gruplarda, bir önceki döneme göre 2020-2022 döneminde doğuştaki beklenen yaşam sürelerinde herhangi bir farklılık söz konusu mudur? Söz konusu ise bunun nedenleri nelerdir?
5. Sağlık Bakanlığı'nın, önümüzdeki dönem doğuştaki beklenen yaşam süresinin artırılması için herhangi bir eylem planı var mıdır?